

ह्रीमान् हि पापं प्रदेष्टि तस्य श्रीरभिवर्द्धते । श्रीमान् स यावद्भवति तावद्भवति पूरुषः ।
 धर्मनित्यः प्रशान्तात्मा कार्ययोगवहः सदा । नाधर्मो कुरुते बुद्धिं न च पापे प्रवर्त्तते ।
 अह्रीको वा विमूढो वा नैव स्तो न पुनः पुमान् । नास्याधिकारो धर्मोऽस्ति यथा शूद्रस्तथैव सः ।
 ह्रीमान् नमति देवांस्यः पितृनात्मानमेव च । तेनाऽमृतत्वं व्रजति सा काष्ठा पुण्यकर्मणां ।
 तदिदं मयि ते दृष्टं प्रत्यक्षं मधुसूदन । यथा राज्यात् परिभ्रष्टो वसामि वसतीरिमाः । १८२०
 ते वयं न श्रियं हातुमलं न्यायेन केनचित् । अत्र नो यतमानानां वधश्चेदपि साधु तत् ।
 तत्र नः प्रथमः कल्पो यद्वयं ते च माधव । प्रशान्ताः समभूताश्च श्रियं तामश्रुवोमहि ।
 तत्रैषा परमा काष्ठा रौद्रकर्मचयोदया । यद्वयं कैरवान् हत्वा तानि राष्ट्राण्यवाप्नुमः ।
 ये पुनः स्युरसम्बद्धा अनार्याः कृष्ण शत्रवः । तेषामप्यवधः कार्यः किं पुनर्यै स्युरोदृशाः ।
 ज्ञातयस्यैव भूयिष्ठाः सहायो गुरवश्च नः । तेषां वधोऽतिपापीयान् किं नु युद्धेऽस्ति शोभनं । १८२५
 पापः क्षत्रियधर्मोऽयं वयञ्च क्षत्रवन्धवः । स नोऽस्त्वधर्मो धर्मो वा वृत्तिरन्या विगर्हिता ।
 शूद्रः करोति शूद्राणां वैश्यो विपणिजीविकां । वयं वधेन जीवामः कपालं ब्राह्मणैर्वृतं ।
 क्षत्रियान् क्षत्रियो हन्ति मत्स्यो मत्स्येन जीवति । आ आनं हन्ति दाशार्हं यस्य धर्मो यथा गतः ।
 युद्धे कृष्ण कलिर्नित्यं प्राणाः सीदन्ति संयुगे । वलन्तु नीतिमाधाय युद्धे जयपराजयौ ।
 नात्मा च्छन्देन भूतानां जीवितं मरणं तथा । नाप्यऽकाले सुखं प्राप्यं दुःखं वाऽपि यदूत्तम । १८३०
 एको ह्यपि वृद्धन् हन्ति प्रमथ्येकं बहुवोऽप्युत । शूद्रं कापुरुषो हन्ति अयशस्वी यशस्विनं ।
 जयो नैवोभयोर्दृष्टो नोभयोश्च पराजयः । तथैवापचयो दृष्टो व्यपयाने क्षयव्ययो ।
 सर्वथा वृजिनं युद्धं को प्रज्ञ प्रतिदृश्यते । हतस्य च हृषीकेश सौमो जयपराजयौ ।
 पराजयश्च मरणात् मन्येनैव विशिष्यते । यस्य स्याद्विजयः कृष्ण तस्याऽप्यपचयो भुवं ।
 अन्ततो दयितं प्रप्तिं केचिदप्यपरे जनाः । तस्याङ्गं बलहीनस्य पुत्रान् भ्रातृनपत्यतः । १८३५
 निर्वेदो जीविते कृष्ण सर्वतश्चोपजायते । बेह्येव धीरा ह्रीमन्त आर्याः कर्णवेदिनः ।
 त एव युद्धे हन्यन्ते यवीयान्मुच्यते जनः । हत्वाऽप्यनुशयो नित्यं परानपि जनार्दन ।
 अनुबन्धश्च पापोऽत्र शेषश्चाप्यवशिष्यते । शेषो हि बलमासाद्य न शेषमवशेषयेत् ।
 सर्वोच्छेदे च यतते वैरस्यान्तविधित्तया । जयो वैरं प्रसृजति दुःखमास्ते पराजितः ।
 सुखं प्रशान्तः स्वपिति हित्वा जयपराजयौ । जातवैरश्च पूरुषो दुःखं स्वपिति नित्यदा । १८४०
 अनिष्टेन मनसा सर्षप इव वेश्मनि । उत्सादयति यः सर्वं यशसा स विमुच्यते ।
 अकीर्त्तिं सर्वभूतेषु शाश्वतीं स नियच्छति । नहि वैराणि शान्त्यन्ति दीर्घकालं धृतान्यपि ।
 आख्यातारश्च विद्यन्ते पुमांश्चेद्विद्यते कुले । नचापि वैरं वैरेण केशव व्युपशाम्यति ।
 हविषाऽग्निर्यथा कृष्ण भूय एवाभिवर्द्धते । अतोऽन्यथा नास्ति शान्तिर्नित्यमन्तरमन्ततः ।
 अन्तरं लिप्समानानामयं दोषो निरन्तरः । पौरुषेयो हि बलवानाधिर्हृदयबाधनः । १८४५